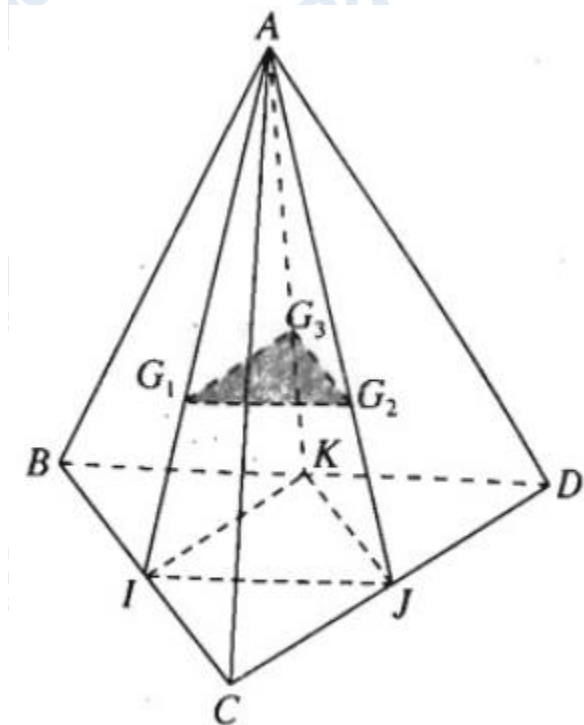

Để học tốt Toán lớp 11, dưới đây là các bài giải bài tập Sách bài tập Toán 11 Hình học Bài 4: Hai mặt phẳng song song.

Giải bài 1 SBT Toán Hình 11 trang 76

Cho tứ diện ABCD. Gọi G_1, G_2, G_3 lần lượt là trọng tâm các tam giác ABC, ACD, ABD. Chứng minh rằng $(G_1G_2G_3) \parallel (BCD)$.

Lời giải:

Gọi I, J và K lần lượt là trung điểm của các cạnh BC, CD và BD. Theo tính chất trọng tâm của tam giác ta có:

$$\frac{AG_1}{AI} = \frac{AG_2}{AJ} = \frac{AG_3}{AK} = \frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow G_1G_2 \parallel IJ$$

$$IJ \subset (BCD) \Rightarrow G_1G_2 \parallel (BCD)$$

$$\text{Tương tự ta có } G_2G_3 \parallel (BCD)$$

$$G_1G_2, G_2G_3 \subset (G_1G_2G_3)$$

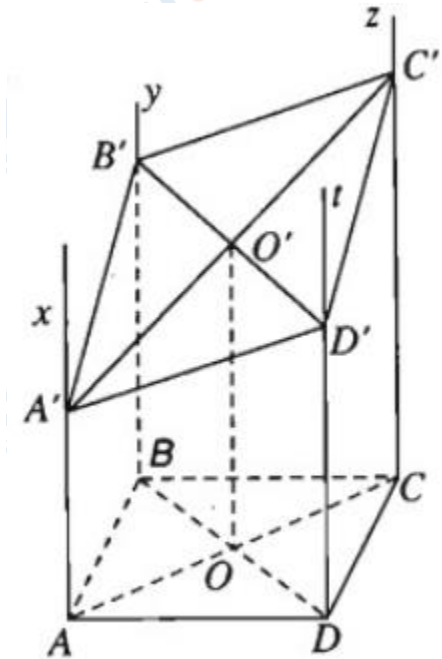
$$\text{Vậy: } (G_1G_2G_3) \parallel (BCD).$$

Giải bài 2 Toán Hình 11 trang 76 SBT

Từ bốn đỉnh của hình bình hành ABCD vẽ bốn nửa đường thẳng song song cùng chiều Ax, By, Cz và Dt sao cho chúng cắt mặt phẳng (ABCD). Một mặt phẳng (α) cắt bốn nửa đường thẳng theo thứ tự nói trên tại A', B', C' và D'.

- a) Chứng minh rằng $(Ax, By) \parallel (Cz, Dt)$ và $(Ax, Dt) \parallel (By, Cz)$
- b) Tứ giác A'B'C'D' là hình gì?
- c) Chứng minh $AA' + CC' = BB' + DD'$.

Lời giải:

a) Ta có:

$$\begin{cases} Ax \parallel Dt \\ Dt \subset (Cz, Dt) \end{cases}$$

$$\Rightarrow Ax \parallel (Cz, Dt)$$

$$\left. \begin{matrix} AB \parallel CD \\ CD \subset (Cz, Dt) \end{matrix} \right\} \Rightarrow AB \parallel (Cz, Dt)$$

Từ $Ax, AB \subset (Ax, By)$ suy ra $(Ax, By) \parallel (Cz, Dt)$

Tương tự ta có $(Ax, Dt) \parallel (By, Cz)$

b)

$$\begin{cases} (\alpha) \cap (Ax, By) = A'B' \\ (\alpha) \cap (Cz, Dt) = C'D' \Rightarrow A'B' \parallel C'D' \quad (1) \\ (Ax, By) \parallel (Cz, Dt) \\ (\alpha) \cap (Ax, Dt) = A'D' \\ (\alpha) \cap (By, Cz) = B'C' \Rightarrow A'D' \parallel B'C' \quad (2) \\ (Ax, Dt) \parallel (By, Cz) \end{cases}$$

Từ (1) và (2) suy ra tứ giác $A'B'C'D'$ là hình bình hành.

c) Gọi O, O' lần lượt là tâm các hình bình hành $ABCD, A'B'C'D'$. Dễ thấy OO' là đường trung

$$OO' = \frac{AA' + CC'}{2}$$

binh của hình thang AA' , suy ra

Tương tự ta có:

$$OO' = \frac{AA' + CC'}{2}$$

Giải bài 3 Toán Hình 11 SBT trang 77

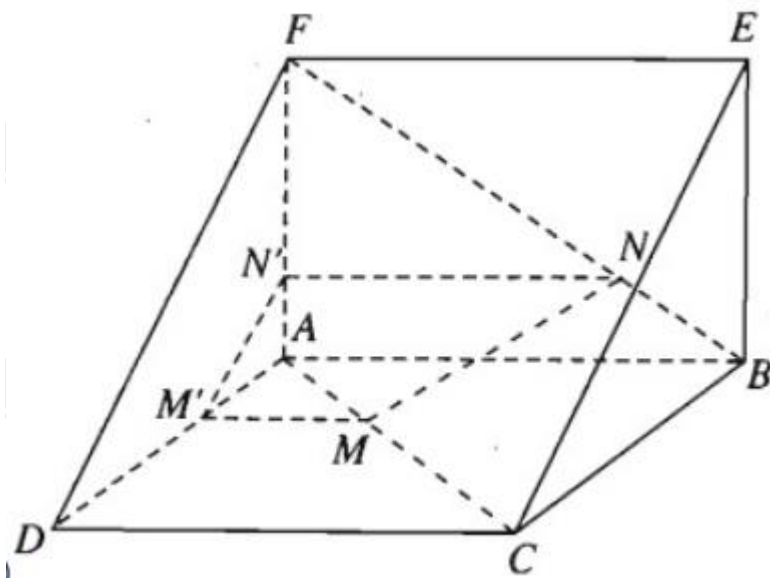
Cho hai hình vuông $ABCD$ và $ABEF$ ở trong hai mặt phẳng phân biệt. Trên các đường chéo AC và BF lần lượt lấy các điểm M và N sao cho $AM = BN$. Các đường thẳng song song với AB vẽ từ M và N lần lượt cắt AD và AF tại M' và N' . Chứng minh

a) $(ADF) \parallel (BCE)$.

b) $M'N' \parallel DF$.

c) $(DEF) \parallel (MM'N'N)$ và $MN \parallel (DEF)$.

Lời giải:

a)

$$\begin{cases} AD \parallel BC \\ BC \subset (BCE) \end{cases} \Rightarrow AD \parallel (BCE)$$

$$\begin{cases} AF \parallel BE \\ BE \subset (BCE) \end{cases} \Rightarrow AF \parallel (BCE)$$

Mà $AD, AF \subset (ADF)$

Nên $(ADF) \parallel (BCE)$

b) Vì ABCD và ABEF là các hình vuông nên $AC = BF$. Ta có:

$$MM' \parallel CD \Rightarrow \frac{AM'}{AD} = \frac{AM}{AC} \quad (1)$$

$$NN' \parallel AB \Rightarrow \frac{AN'}{AF} = \frac{BN}{BF} \quad (2)$$

So sánh (1) và (2) ta được:

$$\frac{AM'}{AD} = \frac{AN'}{AF} \Rightarrow M'N' \parallel DF$$

c) Từ chứng minh trên suy ra $DF \parallel (MM'N'N)$

$$\left. \begin{array}{l} NN' \parallel AB \Rightarrow NN' \parallel EF \\ NN' \subset (MM'N'N) \end{array} \right\} \Rightarrow EF \parallel (MM'N'N)$$

Mà $DF, EF \subset (DEF)$ nên $(DEF) \parallel (MM'N'N)$

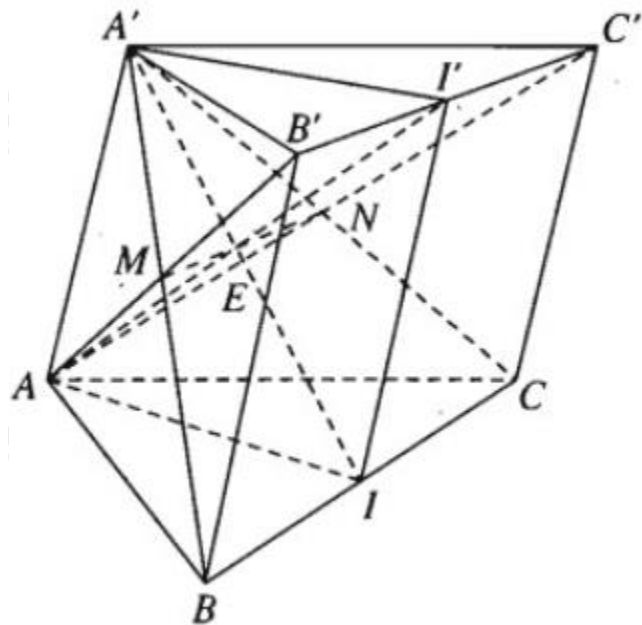
Vì $MN \subset (MM'N'N)$ và $(MM'N'N) \parallel (DEF)$ nên $MN \parallel (DEF)$.

Giải bài 4 SBT trang 77 Toán Hình 11

Cho hình lăng trụ tam giác $ABCA'B'C'$ có các cạnh bên là AA', BB', CC' . Gọi I và I' tương ứng là trung điểm của hai cạnh BC và $B'C'$.

- a) Chứng minh rằng $AI \parallel A'I'$.
- b) Tìm giao điểm của IA' với mặt phẳng $(AB'C')$.
- c) Tìm giao tuyến của $(AB'C')$ và $(A'BC)$.

Lời giải:

a) Ta có $II' \parallel BB'$ và $II' = BB'$

Mặt khác $AA' \parallel BB'$ và $AA' = BB'$ nên : $AA' \parallel II'$ và $AA' = II'$

$\Rightarrow AA'II'$ là hình bình hành.

$\Rightarrow AI \parallel A'I'$

b) Ta có:

$$\begin{cases} A \in (AB'C') \\ A \in (AA'I'I) \end{cases}$$

$$\Rightarrow A \in (AB'C') \cap (AA'I'I)$$

Tương tự :

$$\begin{cases} I' \in B'C' \\ I' \in (AA'I'I) \end{cases} \Rightarrow I' \in (AB'C')$$

$$I' \in (AB'C') \cap (AA'I'I) \Rightarrow (AB'C') \cap (AA'I'I) = AI'$$

Đặt $AI' \cap A'I = E$. Ta có:

$$\begin{cases} E \in IA' \\ E \in AI' \end{cases} \Rightarrow E \in (AB'C')$$

Vậy E là giao điểm của AI' và mặt phẳng $(AB'C')$

c) Ta có:

$$A'B \cap AB' = M \Rightarrow \begin{cases} M \in (AB'C') \\ M \in (A'BC) \end{cases}$$

Tương tự:

$$AC' \cap A'C = N \Rightarrow \begin{cases} N \in (AB'C') \\ N \in (A'BC) \end{cases}$$

$$\text{Vậy } (AB'C') \cap (A'BC) = MN$$

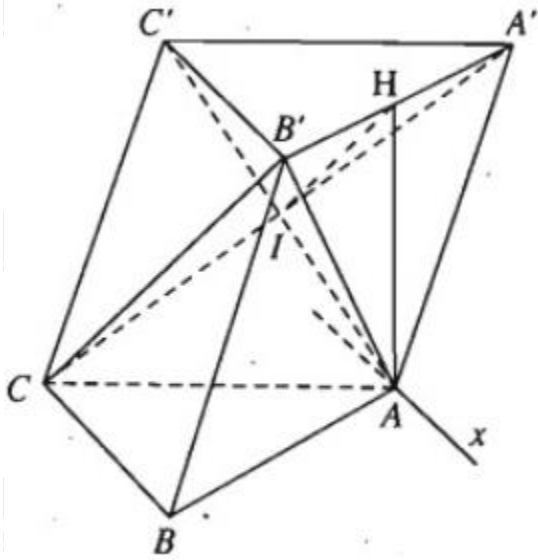
Giải bài 5 SBT trang 77 Toán Hình học 11

Cho hình lăng trụ tam giác $ABC.A'B'C'$. Gọi H là trung điểm của $A'B'$.

a) Chứng minh rằng $CB' \parallel (AHC')$

b) Tìm giao tuyến d của $(AB'C')$ và (ABC)

Lời giải:

a) Ta có tứ giác $AA'C'C'$ là hình bình hành suy ra $A'C$ cắt AC' tại trung điểm I của mỗi đường.

Do đó $IH \parallel CB'$ (đường trung bình của tam giác $CB'A'$)

Mặt khác $IH \subset (AHC')$ nên $CB' \parallel (AHC')$

b) Ta có:

$$\begin{cases} A \in (AB'C') \\ A \in (ABC) \end{cases}$$

suy ra, $\Rightarrow A$ là điểm chung của $(AB'C')$ và (ABC)

Mà

$$\begin{cases} B'C' \parallel BC \\ B'C' \subset (AB'C') \\ BC \subset (ABC) \end{cases}$$

Nên $(AB'C') \cap (ABC) = Ax$

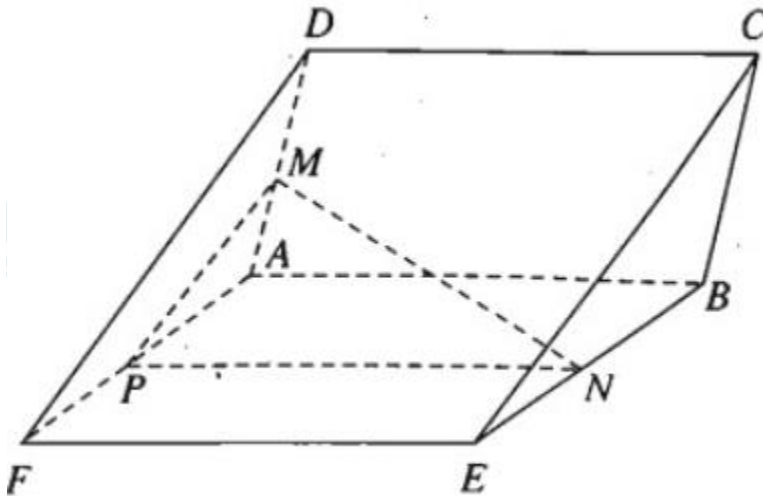
Và $Ax \parallel BC \parallel B'C'$

Giải bài 6 trang 77 Toán Hình học 11 SBT

Cho hai hình bình hành ABCD và ABEF không nằm cùng trong một mặt phẳng. Gọi M và N là hai điểm di động tương ứng trên AD và BE sao cho

$$\frac{AM}{MD} = \frac{BN}{NE}$$

Lời giải:

Trong mặt phẳng (ADF), kẻ đường thẳng MP // DF (P ∈ AF)

$$\frac{AP}{PF} = \frac{AM}{MD} = \frac{BN}{NE}$$

Ta có

Nên PN // FE. Do đó (MNP) // (DEF).

Vậy MN song song với mặt phẳng (DEF) cố định.

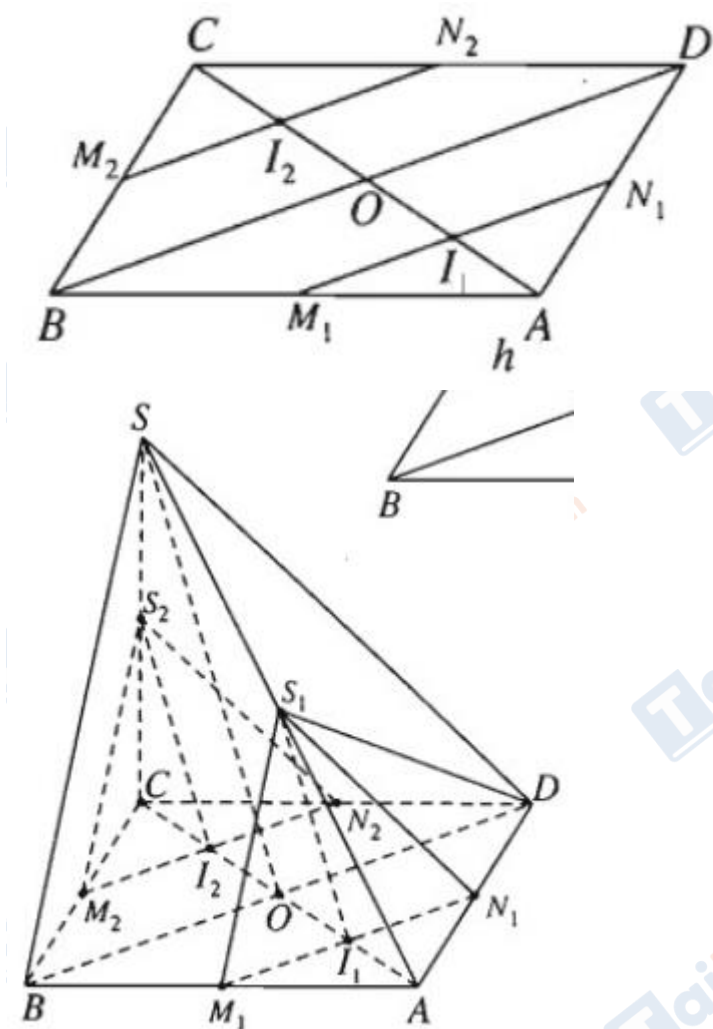
Giải bài 7 trang 77 Toán SBT Hình học 11

Cho hình chóp S.ABCD có đáy là hình bình hành ABCD, O là giao điểm hai đường chéo, AC = a, BD = b, tam giác SBD đều. Gọi I là điểm di động trên đoạn AC với AI = x (0 < x < a). Lấy là mặt phẳng đi qua I và song song với mặt phẳng (SBD).

- a) Xác định thiết diện của mặt phẳng với hình chóp S.ABCD.
- b) Tìm diện tích S của thiết diện ở câu a) theo a, b, x. Tìm x để S lớn nhất.

Lời giải:

a) Trường hợp 1 .

I thuộc đoạn AO ($0 < x < a/2$)

Khi đó I ở vị trí I_1

Ta có: $(\alpha) \parallel (SBD)$

$$\Rightarrow \begin{cases} (\alpha) \parallel BD \\ (\alpha) \parallel SO \end{cases}$$

Vì $(\alpha) \parallel BD$ nên (α) cắt (ABD) theo giao tuyến M_1N_1 (qua I_1) song song với BD

Tương tự $(\alpha) \parallel SO$ nên (α) cắt (SOA) theo giao tuyến

S_1T_1 song song với SO .

Ta có thiết diện trong trường hợp này là tam giác $S_1M_1N_1$.

Nhận xét. Dễ thấy rằng $S_1M_1 // SB$ và $S_1N_1 // SD$. Lúc đó tam giác $S_1M_1N_1$ đều.

Trường hợp 2. I thuộc đoạn OC ($a/2 < x < a$)

Khi đó I ở vị trí I_2 . Tương tự như trường hợp 1 ta có thiết diện là tam giác đều $S_2M_2N_2$ có $M_2N_2 // BD$, $S_2M_2 // SB$, $S_2N_2 // SD$.

Trường hợp 3. $I \equiv O$. Thiết diện chính là tam giác đều SBD .

b) Ta lần lượt tìm diện tích thiết diện trong các trường hợp 1,2,3.

Trường hợp 1. I thuộc đoạn AO ($0 < x < a/2$)

$$\frac{S_{S_1M_1N_1}}{S_{SBD}} = \left(\frac{M_1N_1}{BD} \right)^2 = \left(\frac{2x}{a} \right)^2$$

$$S_{S_1M_1N_1} = \frac{4x^2}{a^2} \cdot S_{SBD} = \frac{4x^2}{a^2} \cdot \frac{b^2\sqrt{3}}{4} = \frac{b^2x^2\sqrt{3}}{a^2}$$

Trường hợp 2. I thuộc đoạn OC ($a/2 < x < a$)

$$\frac{S_{S_2M_2N_2}}{S_{SBD}} = \left(\frac{M_2N_2}{BD} \right)^2 = \left[\frac{2(a-x)^2}{a} \right]$$

$$S_{S_2M_2N_2} = \frac{4}{a^2} (a-x)^2 \cdot \frac{b^2\sqrt{3}}{4} = \frac{b^2\sqrt{3}}{a^2} (a-x)^2$$

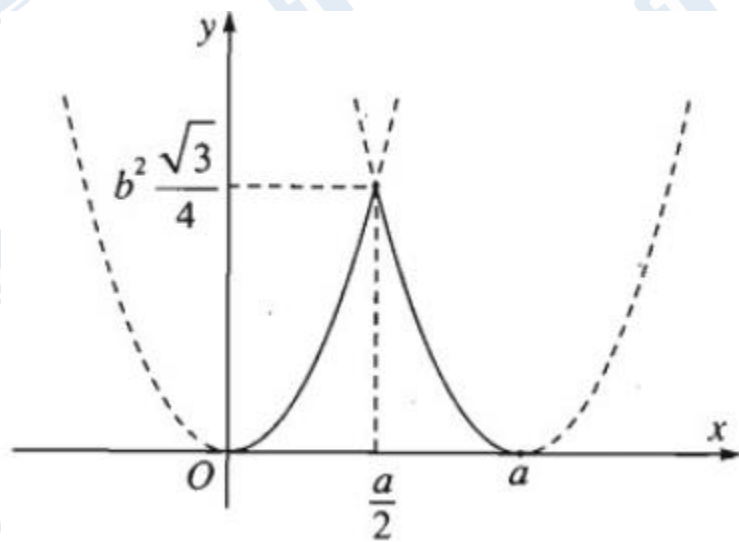
Trường hợp 3. $I \equiv O$.

$$S_{SBD} = \frac{b^2\sqrt{3}}{4}$$

Tóm lại

$$S_{\text{thiết diện}} = \begin{cases} \frac{b^2 x^2 \sqrt{3}}{a^2} & \text{nếu } 0 < x < \frac{a}{2} \\ \frac{b^2 \sqrt{3}}{4} & \text{nếu } x = \frac{a}{2} \\ \frac{b^2 \sqrt{3}}{a^2} (a - x)^2 & \text{nếu } \frac{a}{2} < x < a \end{cases}$$

* Đồ thị của hàm số S theo biến x như sau:

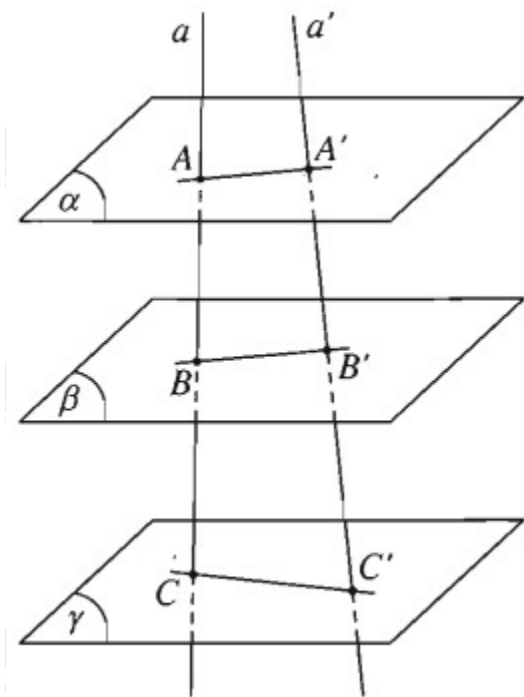

Vậy $S_{\text{thiết diện}}$ lớn nhất khi và chỉ khi $x = a/2$.

Giải bài 8 Toán SBT Hình học 11 trang 77

Cho ba mặt phẳng (α) , (β) , (γ) song song với nhau. Hai đường thẳng a và a' cắt ba mặt phẳng ấy theo thứ tự nói trên tại A, B, C và A', B', C' . Cho $AB = 5, BC = 4, A'C' = 18$. Tính độ dài $A'B', B'C'$

Lời giải:

$$\frac{AB}{A'B'} = \frac{BC}{B'C'}$$

Vì $(\alpha) \parallel (\beta) \parallel (\gamma)$ nên

Mặt khác ta có:

$$\frac{AB}{A'B'} = \frac{BC}{B'C'} = \frac{AB+BC}{A'B'+B'C'} = \frac{AC}{A'C'}$$

Suy ra: $A'B' = \frac{A'C' \cdot AB}{AC} = \frac{18.5}{9} = 10$

$$B'C' = \frac{A'C' \cdot BC}{AC} = \frac{18.4}{9} = 8$$

Vậy $A'B' = 10$ và

Vậy $B'C' = 8$.

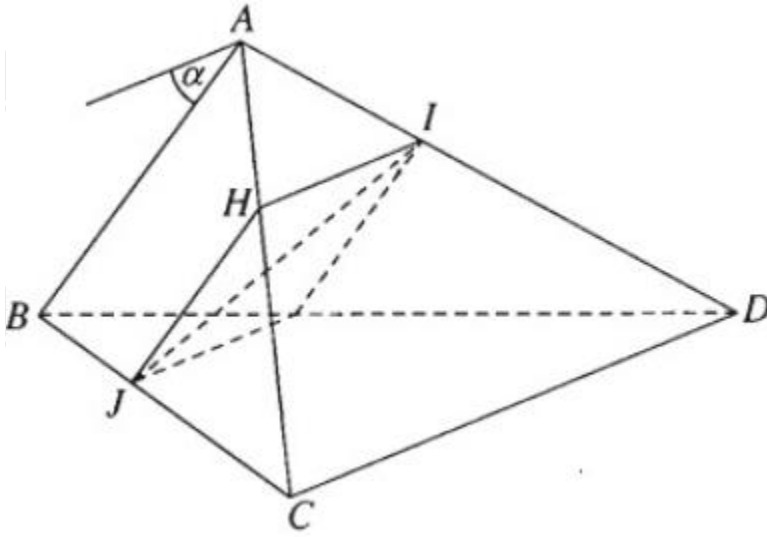
Giải bài 9 Toán Hình học 11 trang 78 SBT

Cho tứ diện ABCD. Gọi I và J lần lượt là hai điểm di động trên các cạnh AD và BC sao

$$\frac{IA}{ID} = \frac{JB}{JC}$$

cho . Chứng minh rằng IJ luôn luôn song song với một mặt phẳng cố định.

Lời giải:

Qua I kẻ đường thẳng song song với CD cắt AC tại H, ta có:

$$\frac{HA}{HC} = \frac{IA}{ID}$$

Mặt khác $\frac{IA}{ID} = \frac{JB}{JC}$

Nên $\frac{HA}{HC} = \frac{JB}{JC}$

Suy ra $HJ \parallel AB$

Như vậy mặt phẳng (IJK) song song với AB và CD.

Gọi (α) là mặt phẳng qua AB và song song với CD, ta có

$$\begin{cases} (\alpha) \parallel (IJK) \\ IJ \subset (IJK) \end{cases} \Rightarrow IJ \parallel (\alpha)$$

Vậy IJ song song với mặt phẳng (α) cố định.

Giải bài 10 Toán Hình học 11 SBT trang 78

Cho hai tia Ax, By chéo nhau. Lấy M, N lần lượt là các điểm di động trên Ax, By. Gọi (α) là mặt phẳng chứa By và song song với Ax. Đường thẳng qua M và song song với AB cắt (α) tại M'.

